

ПѢСНИ НА МИРНИЯ ЖИВОТЪ

пр. Ст. Ендрейчинъ

№ 157

КНИГОИЗДАТЕЛСТВО „ВЪЗРАЖДАНЕ“
СОФИЯ.

ПѢСНИ НА МИРНИЯ ЖИВОТЪ

пр. Ст. Андрейчинъ

№ 157

КНИГОИЗДАТЕЛСТВО „ВЪЗРАЖДАНЕ“
СОФИЯ.

Въ планините

Изъ Хайне

Отивамъ въ планините азъ,
Каждето хората се трудятъ,
Каждето въздуха е свежъ,
Гърдите дето леко дишатъ;

Каждето си шептятъ ели,
Прозрачни пънятъ се води,
И птички весело цвъртятъ,
И леки облаци летятъ.

Да, сбогомъ вамъ, блестящи зали,
Излъснати мжже, жени,
Ще гледамъ вашите печали
Съсъ смѣхъ отъ тѣзи планини.

Погледни...

С. Г. Фругъ

Погледни: лазури ясни
Шумно пълни радостъта
И орляци птици съ пѣсни
Известяватъ пролѣтъта.

Гъвкаво се тѣ извиватъ
И цвѣрятъ и все шумятъ...
Сетни снѣгове се смиватъ,
Първи грѣмове гърмятъ.

Звуци сладки, сладки пѣсни
Лѣятъ се отъ висини,
Гласове незнайни, нѣжни
Ме примамватъ въ далнини...

Тамъ всрѣдъ тѣзи звуци мили
Отъ нивя, поля, гори,
Ще разсѣя сънь унили, —
Свежестъ ще ме ободри.

Ахъ, ще ида азъ въ полето,
Въ ширината, на просторъ
Да възклика ми сърцето,
Да се слѣя въ общий хоръ.

Пролѣтъ и лѣто

Вяземски

Презъ пролѣтъ и лѣто разкошно
Природата—дева цѣфти;
И радостно тя денонощно
Ликува и пѣе, трепти,

И въ свойто труфило богато
Вълшебна царица стои;
Съ сапфири и пурпуръ и злато•
Тя чудно красиво блести.

Каждрици безброй златокоси
Се спушчатъ подъ златно венче;
И сутринь и вечеръ єсе рози
Алѣятъ по нейно лице.

Тя цѣлата диша въвъ младость,
Тя цѣлата диша любовь;
Съсъ пѣсни за щасте и радость
Тя праща на хората зовъ.

Стоя и хлопамъ...

К. Р.

Стоя и хлопамъ твоитѣ врати;
Пусни ме съ радость въ стаята си ти!

Азъ съмъ изморенъ, голъ съмъ и калекъ,
А пажтя ми е труденъ и далекъ.

Азъ скитамъ беденъ просекъ изъ свѣта
И хлопамъ често хорскитѣ врата.

И кой на моя гласъ се отзове
И въ своя домъ ме вжтре призове —

Възлюбвамъ го и влизамъ сѫщий часть
Да раздѣля храната съ него Азъ.

Ти слабъ си, изнемогващъ въ трудъ, борба,
Азъ ще те съ прѣсни сили надаря;

И сълзи да проливашъ катъ рѣка,
Ще ги изтрия съ моята рѣка.

Въвъ твоята печаль ще те тѣша,
И всичкитѣ съмнения ще рѣша.

Стоя и хлопамъ твоитѣ врати;
Пусни ме съ радость въ стаята си ти!

Октава на света Тереза

Щастливо е сърцето, отъ любовъ пламтящо
И вложило въвъ Бога всички помищления;
То вижда, забравило всичко преходяще,
Въвъ Него своята слава, свойтъ наслаждения.

Огасватъ въвъ сърцето палящите желания
И въ Бога се завършватъ всичките стремления.
Сърцето тъй минава безъ скърби, страхове
Презъ страшните вълни на бурното море.

Изъ Буда

Животътъ е единъ, таинственъ даръ, свещенъ,
Прекрасенъ даръ, за всички еднакво драгоценъ.
Да се отнема той е грѣхъ неизплатимъ.
И даденъ е веднажъ заветъ неотвратимъ
На всички сѫщества: „миление, любовъ
Еднътъ къмъ другъ да имате и вѣченъ зовъ
За помощъ спрямо слабъ и страдашъ братъ
Да ви вълнува и крепи въвъ този свѣтъ,
Кѫде за всички има смърть, неволя
И всички сте подъ власть на вѣчна Воля.“

Какъ тазъ земя — долина на скръбъта
Би стала жилище на радость, красота,
Ако живѣехме по дадений заветъ:
Да любимъ всичко живо въ Божий свѣтъ.

Пѣсень на скитника

Ще ида скришомъ въ гробищата селски
На майчинъ гробъ да лъя сълзи жежки . . .

О, моя родна майко,
О, моя скжпа майко,
Стани, стани изъ гробенъ мракъ
Да видишъ своя синъ сираќъ.

Азъ дълго помнѣхъ твоя образъ ясенъ,
Напажтваше ме ти изъ пжть прекрасенъ . . .

Ала живота каленъ,
Живота безпощаденъ
Съ насилие, вражда и зло
Отрови ми душа, тѣло.

Но, майко, ти отново си предъ мене:
Ахъ, колко съмъ самотенъ и въ съмнене . . .

Азъ боря се съ живота,
Но падамъ въвъ живота
Безжалостно жестокъ, суровъ . . .
О, искаамъ, майко, миръ, любовь!

Коя пѣсень?

Коя пѣсень жаловита
Така тягостно звучи?
Тя изъ цѣлий свѣтъ отлита
И душигѣ ни мрачи.

Нея пѣятъ угнетени
И безправни по сѫдба,
Непосилно изнурени
Надъ хранителка земя.

О вий хора, все въ неволя
Пѣете отъ день на день...
А кога на волна воля
Ще изкочите отъ пленъ?!

Слушай слово

Слушай слово: раззвѣтлява,
Приближава вече часъ, —
Божий гласъ ни призовава
Правдата да бѫде съ насъ.

Съ речь свободна да говоримъ
И живѣемъ съ любовъта,
Смѣло съ злото да се боримъ
Предъ лицето на смъртъта.

Да не могатъ земни власти
Нашта съвѣсть да смуятъ,
Съ убеждения открыти
Да вървимъ въ търнистий путь..

Съсъ насилия и клетва
Себе си да не сквернимъ,
Зарадъ никакви злодейства
На врага да не мъстимъ.

Въвъ борбата за свобода,
Противъ нуждата, глада,
Гинатъ всички безъ пощада,
Преизпълнени съ вражда.

Ний да бждемъ непременно
Все на правата страна,
Да внасяме неизменно
Миръ, любовъ и свѣтлина.

Народни желания

С. Дрожинъ

Насилия, страдания, война . . .
А хората жадуватъ миръ, свобода!
Властители, послушайте народа
На вашата хранителка страна,
Каква тжга въвъ себе си лелѣ,
Съ каква едничка мисъль той живѣе:
Да се обичатъ всички, да се трудятъ,
Пушкалата на плугове да станатъ,
Въ едно семейство всички да се слѣятъ,
По божи да живѣятъ и умиратъ.

На духовника

Раб. Тагоръ

Остави молитви, пънъе,
Броениците не брой;
Не прекарвай въ самотене,
Въ храма съграденъ не стой.

Ти усърдствувашъ напразно,
Твоя гласъ звучи безъ цель;
Погледни, ще видишъ ясно —
Богъ отъ тебе отлетѣлъ.

И отишълъ де орача
Сухата земя оре;
Де по пътища копача
Каменната пръстъ дълбе.

Той съсъ тѣхъ пека пренася,
Кротко на дъждъ стои;
Вѣтъръ прахъ като разнася
Върху Него го слои.

Дрехи съблѣчи свещени,
Простъ при Бога се върни;
И отъ висоти надмѣнни
На земята се спусни.

Нѣма никѫде спѣсенье
За сгрѣшилия човѣкъ,
Щомъ отъ Бога се отнеме —
Съ насть е свѣрзанъ Той навѣкъ.

Остави и мисли празни,
Украшения, тамянъ;
Нищо, че не си въ коприни,
А си дрипавъ и съдранъ.

Съ накитъ нищо не достигашъ —
Вѣренъ Богу ти бжди.
Съ Него редомъ катъ заставашъ
Съ потъ на чело се труди.

Първиятъ ковачъ

Кога во време оно още
Е билъ възмладъ свѣта,
И нашта земя нѣорана
Покрита съ дива красота;
Кога въ полетата живѣли
На орди диви племена,
И въ табуни коне на воля
Се носѣли съсъ бѣрзи-а,
И пасли тамъ безбройно много
Елени, кози и овце,—
Живѣлъ могжий Туболкаинъ,
Ковачъ съсъ жилести рѣцѣ

Високо дигалъ и замахвалъ
Съсъ страшна сила чука той
И нажеженото желѣзо
Налагалъ съ удари безброй.
Огромна пещъ горѣла тамо;
И рано още отъ зори
Чукътъ играель и легѣли
Свѣтливи огнени искри.
Желѣзний прѣтъ се виелъ, гънѣлъ
А той саде ковалъ,
Додето мечъ и остро копе
Отъ него изковалъ.

Отъ работата своя веща
Дошълъ ковача въвъзвъторгъ,
Катъ хвърлялъ копието остро
На дължина и на възбогъ.
— Да бъде славно туй оржже,
Захваналъ той да пѣй,
Че кой добре си служи съ него,
Свѣта ще завладей! —
И рукали къмъ него хора
Отъ всичкитѣ страни,
Да видятъ какъ кове ковача,
Какъ стомана звѣни.
И всѣки мечъ и копе грабильтъ
За скжпоцѣнни дарове,
И всѣки сипѣлъ му похвали,
Че знай оржже да кове: —
Прославенъ да си, Туболкаинъ,
Че сила даде ни въ ржка,
Прославено да си, желѣзо,
Прославенъ да е и чука!

Но много скоро Туболкаинъ
Забравиъ всичкитѣ хвалби,
Кога узналъ какви отъ меча
Докаралъ въвъ свѣта беди.
Катъ взели съ себе си оржже —

Студено копе, оствъръ мечъ,
Захванали между си съ яростъ
Ужасни битки, грозна съчъ.
Изчезнали въ свѣта тогава
Съгласе, миръ, любовъ,
Протекли вредъ рѣки отъ кърви,
Ехтѣль за битки зовъ.

Видѣлъ това ковача добъръ, —
Заплакалъ съ горестъ и тѣга,
Че далъ оржже смъртоносно
На диви хора въвъ ржка.
Прѣстаналъ вече да работи;
Съ глава наведена, саминъ,
Седѣлъ замисленъ и печаленъ
Предъ изгасения куминъ.

Но изведенажъ той скочилъ бѣрзо,
Огнището си пакъ наклалъ
И съсъ усмивка на лицето
Отново чука завъртѣль.
Въртѣль и пѣяль: — Сега друго
Оржжие ще да създамъ;
Зарадъ едната само полза
На тѣзъ диваци ще го дамъ,

Съсъ него тѣ ще бждатъ кротки,
Ще найдатъ щастие, покой. —
И съсъ усърдие голѣмо
Изработиль имъ рало той.

Забравили тогазъ раздори,
Тѣ бѣрзали да се снабдятъ
Съсъ чудно рало, и зачели
Земята първи да оратъ.
И голитѣ преди полета
Донели имъ обиленъ плодъ.

Така захвзналъ да живѣе
Въвъ миръ работния народъ.

Въ арсенала

Отъ Лонгфело

Навредъ изъ арсенала гледамъ околь мене
Отъ всѣкакви оржия грамаденъ сборъ, —
Оркестъръ на война, на смърть; но все мълчане,
Запазва за сега ужасний този хоръ.

Но, о, какво ли би настанало смущене,
Какви ли Богъ дочулъ би вопли и тѣжби,
Ако могжшій духъ на мрачно изтребене
По тѣзи грозни струни дрънналъ би!

Азъ гледамъ околь мене тѣженъ, беспокоенъ;
Дочува ми се нѣкакъ въ тозъ спокоенъ часъ,
Че хорътъ на войната, грозенъ и безкраенъ,
Презъ цѣли вѣкове долита чакъ до нась.

Безумни и ужасни кървави прищѣвки!
Ей чувамъ ази на саксонский чукъ кове
Отъ стоманата шлемъ; за кървави сполуки
Трѣба на бой ввирепъ войницитѣ зове.

И мѣркатъ се предъ менъ нормани, хуни, маври,
Дочувамъ на Медичи войнственія звѣнъ,
Пищене на стрели, монголскитѣ литаври,
Войнишки оргии, грабежи и огънъ.

Дочувамъ и на меча страшнитѣ удари,
И виждамъ кръвъ, тѣла, свирепи видове,
Униние въ селата, пламнали въ пожари,
Въ терзанитѣ отъ гладъ редица градове.

Рушене на стени при страшна канонада,
Гръмовенъ ураганъ, де чезне всѣки викъ,
И плачъ, и стонове, молитви за пощада
На жертвите безъ брой, пронизани съсъ щикъ.

О, человѣкъ, защо катъ звѣръ, съ раздоръ
изпълненъ,
Гнѣвишъ небето ти отъ първи вѣкове!
Ти заглуши съсъ този хоръ злокобенъ
Прекраснитѣ природни, Божи гласове.

Ако ли ний поне полвинта сили наши,
Богатствата, властъта, загубени въ войни,
Употрѣбимъ въ борба съсъ страститѣ си лоши,
Ума ни затъмненъ дано се проясни —

Тогасъ войната вечъ позоръ се би считала,
Свѣтътъ се би разцѣфналъ въ чудна тишина,
И вредъ присѫда обща би се произнела
Бърху героите на вѣчни времена.

Търмежитѣ е време вече да престанатъ,
Да падне на войната глупавий кумиръ,
Изново въвъ сърцата нека се възвърнатъ
Христовите слова: „да бѫде съ вази миръ!“

Миръ! Нека катъ роса целебна се пролѣе,
Да стихне стона на облѣнитѣ въ кръвъта,
И въ музика небесна нека се разлѣе
Свещената хармония на любовъта!

Пѣсень на свободата

Напредъ другари вси врвете,
Дошълъ е славенъ часъ за васъ.
Въ парчета пушкитъ строшете,
Нешемъ убийци между нась.
Напредъ, народитъ на прага
Очакватъ ви на братски пиръ.
На свободата некъ подъ флага
За всички да настане миръ. —

Цѣль свѣтъ отечество да бѫде намъ.

Защо сѫ тѣзи пушки, пики?
Не трѣбватъ щикове, ками—
Въ грабежи кървави улики,
Наследство на палачи зли.
На нась не идва ни отржки,
Ний братска кръвъ не ще пролѣймъ;
Насилства стига, стига мжки,
На свободата пѣсни пѣймъ. —

Цѣль свѣтъ отечество да бѫде намъ.

Вси граници, прегради долу,
Навредъ катъ братя ще живѣймъ;
Царе, дѣржави — всички долу,
На свободата пѣсни пѣймъ.

Затвори, крепости ще срутимъ
По всички родни намъ мѣста;
И злобата ще да потушимъ
Съ дихането на пролѣтъта. —

Цѣлъ свѣтъ отечество да бѫде намъ.

Ей грѣе пролѣтното слѣнце,
Полето иска рало вечъ;
Въвъ него стана ще на зрѣнце
Парче отъ всѣки счупенъ мечъ.
Некъ облаци надъ настъ се спрѣли,
И диви вихри некъ реватъ,
Могжитѣ ни мисли смѣли
Обилна жетва ще дадатъ. —

Цѣлъ свѣтъ отечество да бѫде намъ.

Презъ бури, хали, лошо време,
Разгърдени въвъ пекъ и студъ,
Къмъ свобода, зора летиме
За радостенъ и миренъ трудъ.
Развѣвай се свободно знаме,
Свободно знаме на труда;
На смѣлосъта могжий пламе
Гори въ сърцата ни всегда. —

Цѣлъ свѣтъ отечество да бѫде намъ.

Псаломъ на живота.

Отъ Лонгфело

Нека никой да не върва
Че „живота ѝ само сънъ“,
Мъртавъ духъ є, кой прекарва
Отъ борби, отъ правда вънъ.

Не за туй сме се родили
За да гниемъ въ гробъ и пръсть;
Не за духа сѫ казали:
„Пръсть си и ще бѫдешъ пръсть“

Не за радостъта, теглото
Сме дошли на тоя свѣтъ,
А за трудъ и въ бой съсъ злото
Да вървиме все напредъ.

Днитѣ летятъ и се губятъ
Бѣрзо, бѣрзо въ вѣчностъта;
Всички сърца тѣжно биятъ
Съ идването на смѣртъта.

Нека всѣки изъ вълнитѣ
На житетското море
Въвъ любовь и правда днитѣ
Да измине и умре.

Живота ни е даденъ...

Живота ни е даденъ все да се стремимъ
Да любиме безъ мѣрка, безпредѣлно,
И разумъ, тѣло, кръвъ да посветимъ
На вси страдалци беззаветно.

Живота ни е даденъ да тѣшимъ
Вси унижени, оскжрбени,
Да сгрѣваме и да крепимъ
Отъ скрѣбъ и нужда угнетени.

Живота ни е даденъ, чакъ до вѣкъ
Да водиме борба съ лѣжа и кривда,
Да сѣемъ въ всѣки братъ - човѣкъ
Едната свята, Божка правда.

А правдата е, все да се стремимъ
Да любиме безъ мѣрка, безпредѣлно,
И разумъ, тѣло, кръвъ да посветимъ
На вси страдалци беззавѣтно.

Що иска Богъ?

Тънти земята. По небето
Се носи гръмъ открай докрай.
Това е Богъ. Отъ висинето
Говори на свѣта да знай:

—О человѣкъ! строишъ ми сгради,
Отъ злато и сребро блестяятъ,
И въ тѣхъ кадишъ ти аромати,
И денъ и нощъ свѣщи горятъ.
Но Менъ не трѣбвашъ скжпи сгради,
Бездушенъ тѣ сѫ камъкъ, прахъ.
Отъ менъ земята се създаде,
И Азъ небето очертахъ.
И съ думи само разширявамъ
Отъ васъ незнайни чудеса,
Или безкрайности създавамъ
Изъ тѣзъ безкрайни небеса.

Не ща и злато. Въ дънъ земята
Въвъ вѣковѣчни канари,
Като водата дъждовита
Налѣхъ металъ. Кипи и ври
Надъ огънь той, затиснатъ здраво
Въ онай тѣмна глѣбина.

И вий сте взели злато, сребро
Отъ тази огнена вълна.

Не трѣбва и тамянъ. Земята
Отъ всички крайща праща Менъ
Благоуханя отъ цвѣтата
Презъ слѣнчевия хубавъ день.

Нито свѣщи. Че Азъ запалихъ
Слѣнца надъ вашите глави
И по небето вредъ наронихъ
Безбройни, свѣтлички звезди.

Едничѣкъ даръ на Менъ е нуженъ
И даръ отъ всичко най безценъ,
Това е то да си загриженъ,
Духа ти да е възвишенъ;
Труда да знаешъ за отрада,
Сърце да имашъ отъ любовъ
И твоя братъ когато страда
За помощь ти да си готовъ.

Това е твойто поклонене
Предъ Господа, предъ Бога твой.
Така ще имашъ ти прощене
И радость чудна и покой.

Столица

Като море кипи голѣмата столица,
И колко тя беди на дѣното си крий...
О, Господи, какъ може моя умъ или дѣсница
Отъ скърбите безкрайни да изтрий?

Навсѣкѫде деца по много скитатъ,
Но по лица имъ радостъ не личи;
Като цвѣтя сѫ тѣ, захванали да съхнатъ,
Останали безъ влага и слънчеви лѫчи.

Кои сѫ тѣ? Отъ тѣзъ гъмжащи хора
Не ги поглежда никой — заняти сѫ съ дѣла,
И тѣхния подслонъ е заедно съ позора,
А люлката имъ тамъ въ самата нищета,

Де всички тѣ, нещастнички създания,
Минаватъ наредени печалнитѣ си дни,
И галени отъ тежкитѣ страданя
Намиратъ своя гробъ въвъ рани младини.

Презрѣни отъ свѣта, извѣнъ законъ и вѣра,
Тѣ иматъ за другари често и подредъ
Червенка, тифусъ, гладъ, холера
И много други още болести безчетъ.

При тѣхъ е тѣй студено, тѣмно, душно,
И влага лѣха тамъ отъ всичкитѣ жгли.
А мимо тѣхъ минаватъ равнодушно
Живѣщите въ съседнитѣ дворци.

Ний гробища отъ мрямори градиме,
Умрѣлите обсишваме съсъ честь,
Ала защо за живитѣ не бдиме,
Да не живѣятъ тѣ животъ злочестъ?

Не казвайте че иска тѣй сѫдбата:
Едни да сѫ родени за блажени дни,
А други да умиратъ въвъ борбата,
Притиснати отъ всѣкакви злини.

Отвсѣкжде долита гласъ задавенъ:
„Спасете ни, подайте ни рѣцѣ;
„Едвамъ се влачимъ изъ живота каленъ...
„Нима за васъ е чуждо нашето лице?

Съсъ васъ сме братя ний, макаръ и черноржки
Работници, разпрѣснати навредъ;
Макаръ и да тѣрпиме непрестанни мжки,
Облѣчени въ парцали, страшни и на гледъ.

Не ще ли разберемъ въ стремежа въченъ
Зарадъ разкошъ, пари и веселби
Какъ сладко укротява волъ сърдеченъ
И радостно забиватъ слабитѣ гърди?

Неще ли разбереме скритата закана
Въвъ тѣхнитѣ страдания безброй,
И че земята съ насъ, ще бѫде вечъ заляна
Отъ тѣхнитѣ сълзи, изливани въ порой?

Съзидане и разрушаване
Съзидане и разрушаване
Съзидане и разрушаване
Съзидане и разрушаване

СЪДЪРЖАНИЕ.

	стр.
1. Въ планините, изъ Хайне . . .	3
2. Погледни, С. Г. Фругъ . . .	4
3. Пролетъ и лѣте, Вяземски . .	5
4. Стоя и хлопамъ, К. Р. . . .	6
5. Октава на света Тереза . . .	7
6. Изъ Буда , . . .	8
7. Пѣсень на скитника	9
8. Коя пѣсень , . . .	10
9. Слушай слово	11
10. Народни желания, С. Дрожинъ	12
11. На духовника, Р. Тагоръ . .	13
12. Първиятъ ковачъ	15
13. Въ арсенала, отъ Лонгфело .	19
14. Пѣсень на свободата	22
15. Псаломъ на живота, Лонгф.	23
16. Живота ни е даденъ	25
17. Що иска Богъ?	26
18. Столица	28

510

Цена 4 лева.